6ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1633 — ԻԶՄԻՐ 10|23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1914 — ՀԱՐԵՒԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

طاشينك

ارمنيجه يومى سياسى غزته

صاحب امتياز: هرائر صاموريان — مدير

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Direeteur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏԱՐ.	ՎԵՑ.	ՕՐ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԻԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	12	Հր.

Չհրատարակուած ձեռագիրք եւ չեն տրուիր։

ԳՆՕՐԻՉՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅԵԼԻԿՆ ՄԷՋ

Թաւիլի մէկ խմբագրականէն դասելով, կ'ուզեմ Ձէ մայրաքաղաքի մէջ ևս՝ Իզմիրի նման՝ կարգ մը մարդիկ սուտ զրոյցներ կ'հանեն ջլատում պատճառելու համար նպատակով, բայց ինչպէս դիտել կուտայ Թաւիլի, այդպիսիներու նպատակը բացայայտ է, կուզեն մեր ջիղերը Ձուլցընել, եւ ոյս առաջ կ'բերէ մարաջլաս Հինէվպուրկի մէկ բացատրութիւնը, ներկայ պատերազմը «ջղային պատերազմ» անուանած ըլլալուն եւ կ'եզրակացնէ Ձէ այդ սուտ զրոյցներու տխուր ազդեցները չպիտի յաջողին մեր ժողովուրդին ջիղերը Ձուլցնել։

Ապա Թաւիլ փոքրիկ ամփոփում մը կընէ պատերազմին վրայ եւ հետեւեալ ուշագրաւ տեղեկութիւնները կ'հաղորդէ.

«Մեր Ծովուս մեր նաւատորմը ևՁէ բացարձակ տիրապետութեան մը մէջ չէ, գոնէ հաստատեց Ձէ բացարձակ գերակշռութեան մը մէջ է։

«Կովկասեան սահմանին վրայ մեր բանակը Ձշնամիին հետ ցարդ միշտ յաղթականօրէն պայքարեցաւ։ Պատերազմի շրջակայքը միայն իր նաւերուն ապաւինող Ձշնամիին մարքուիլը շատ երկար չպիտի տեւէ։ Դարձեալ Տարանէլի նեղուցին, միշտ փակ պիտի մնայ ամէն կարգի յարձակման դէմ որուն մէկ անգամ միայն ենԹարկուեցաւ։ Աստուծոյ շնորհիւ, այնպէս կ'յուսանք Ձէ սա վարկեանին շատ նպատակաւոր եղող մեր այս ռազմական դիրքը մօտ ապագային մեզ ուրախութեան մէջ մը խոր ցնող արդիւնքներ պիտի տայ։ Այս մասին քաւ չատ արակուսելով, երբ մէկ կողմէ Աստուծոյ շնորհը կ'հայցենք, միւս կողմէ կատարեալ պաղարիւնութեամբ եւ վստահութեամբ մեր բոլոր գոյութեամբ ջանք Ձարիլու ենք երկար պատերազմի մը համար։»

Թաւիլի այս ուշագրաւ տողերուն վրայ մեկնութիւններու հարկ չեմ տեսներ, Իզմիրի մեր «Բէօյլիւ»ին նման «Թանին» Պօլսոյ ամենաիրազեկ մեր պաշտօնակիցներէն առաջինն է եւ շատ պատեհ առիթ կրցած է մէջ բերել մարաջլաս Հինէվպուրկի մէկ մեծ խօսքը, «ներկայ պատերազմը «ջղային պատերազմ» մըն է, այսինքն այն պատերազմիկներն որոնք զօրաւոր ջիղեր ունին եւ սուտ ու սխալ լուրերու հաւատ չեն ընծայեր, անոնք պիտի ելնեն վերջ ի վերջոյ յաղթական ներկայ պատերազմէն։ Առանց Հինէվպուրկի մը ըլլալու եւ կամ անոր ռազմական կարողութեանց մէկ տասնեւվեցերորդն ունենալու իրեւ պարզ քաղաքացի մը արդեօք չե՞մ կրնար ես ալ իմ խօսքը տեղաւորել, իրաւ է որ իմ խօսքս չկրնար հաժաշխարհային արձագանգ ունենալ եւ յիշուիլ, բայց վերջապէս իբրեւ սովորական անհատ մը այդ իրաւունքն ունիմ, եւ պիտի ըսեմ որ մեր ջիղերուն շատ աւելի զօրաւոր եւ անսպառելի ըլլալն ապացուցանելու համար սուտ ու սխալ լուրեր տարածողներու դէմ, ինչո՞ւ չգործածենք միեւնոյն զէնքն եւ մեր կողմէ իբրեւ հակահարուած ա նոնց տարածած մէկ սխալ լուրին դէմ տասը հատ ալ մենք չհնարենք, եւ հաւատացէք որ անոնք մեր ջիղերու զօրաւորեան առջեւ պիտի վհատին, ջլատուին եւ այդ ունակութենէն պիտի բժշկուին, խելօք մը տեղերնին նստելով...։

Պատերազմի ժամանակ նեռելի ըլլալու են այս տեսակ փոքր մեղանջումներ...։

ԵՍ

ՆԵՐԿԱՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՏՈՐՄԻՂԸ

Տարմինդին պաշտօնները.—Երկրորդական պարտականութիւններ — Վստահականութեան պաշտպանում. — Ծառեսի ապահովում.—Դիշերապահ.— Ծերման նաւատորմիղաոնները վհատուած. — Արշաւախումբի մը փոխադրութիւնը. — Գիլհաւսբ նպատակ, գերման տորմիղներու վնասազուրկ — Ընդհանուր նկատողութիւններ.— Ծերման նախաշարժման մը պատրաստները.— Պատերազմի ծագման պահուն տորմիղին ուժն ու բաժանումը։

Այս գէպքը կը յիշատակուի պատկերացնելու համար ճշմարիտ թնութիւնն ու ահռելի նկարագիրը, այն բանին զոր մեր նախահայրերը կը կոչէին «Նովու գործ»։ Այն պահուն երբ պատերազմը մօտալուտ զգացուեցաւ, Բրիտանական տորմիղը լուծուեցաւ կարծես միլոցին մէջ։ Անկէ ոչ մի մաս կը մեսնուէր, բաթի եզերքները հակոտորմիղիկներէն թեպէտ ամենեւին անտեսանելի էր, սակայն աշխարհի պատմութեան մէջ չկայ ու չէ եղած այնպիսի յանկարծական տագնապ մը որ իր մէջ ծածկած էր այնքան ուժ ցոյց մը, որքանին էր պատերազմի առաջին տասնըհինգ օրուան միջոցին Ձրանսական նաւերու զօրութեան օժանդակութեամբ բրիտանական տորմիղին կատարած գործը։ Նաւային դէպքերու հազուագիպութիւնը թերևս սարքեց, տպաւորութիւն մը պիտի թողուր։ Այնպէս կը թուէր թէ Ձրանսական ու անգլիական տորմիղներ ոչինչ ըրած էին իսկ երբ իրականութեան քափանցինք պիտի տեսնենք թէ անոնք իրենց կարողութեան համաչափ ինչ որ կարելի էր ըրած են գործեր որոնք անհեղ են։ Այդ չարաբաները տեսնուեցաւ թէ գերման ծովային վաճառականութիւնը անդամալեծած է իսկ բրիտանական ծովային վաճառականութիւնը աշխարհի ամբողջ կղզիները անդադար ու անխոնջ կը մնար իր ապրուստը։ Ծերման նաւատորմիղ մը չկրցաւ ինչպէս նաև բոլորովին ալ դադրած չէր պատերազմի ենԹակայ վիճակի մէջ։

Այսպէս, համաձայն վտանգներէն մին ի կ մի քան ի հեղինակութեանց գաղափարով ամենէն լուրջ վտանգը, որուն Անգլիա պէտք էր առաջքը առնէր պատերազմի մէջ, արդէն փարատած էր Ափրիկա առաջին արդիւնքն էր բրիտանական նաւային պատրաստութեանց ու առաջին ծովային ուժի մեծ ցոյցին։

Բայց երկրորդ աշխատանք մը ևս կար որ սեպի պրամայիք էր քան ա ոջինը, և չնուազ նշանակելի. իր հազորդակցութիւններով ու ծովային ուժի գործնական ցոյցերու տեսակէտով Ափրիկէ արշաւախումբ մը, իր բազմազան պիտոյքներով, անձայն, գաղտնաբար, արագօրէն, և ապահովութեամբ ցամաքային Եւրոպա կը փոխադրուէր առանց ոևէ անձի կորուստի, և առանց նոյնիսկ ամենաչնչին դիմադրութիւն մը կրելու այն Պատճառն կղզիան է որ ինքզինքը բաւականաչափ զօրեղ կը կարծէր ասպարէզ կարդալու ծովերու աննախայարձակ տիրուհիին։

«Գերմանիա, կ'ըսէ 1900ի Նաւային Օրինագծի նախաշաւիղը պէտք է այնպիսի զօրեղ տորմիղ մը ունենայ որ նոյնիսկ եթէ ամենազօրեղ նաւային պետութեան հետ պատերազմ մղէ, կարող ըլլայ այնպիսի վճռաններու ենԹարկել զայն որ տարակուսանքի մատնուի անոր գերակշռութիւնը։» Ծարդ այսպիսի պատերազմ մը կը մղուէր Անգլիոյ դէմ, և եթէ գործողութեանց առաջին չարքը յաջղէր, Ձշնամին իր ամբողջ ջանքն ու ճիգը պիտի Թափէր նաւային գերակշռութիւնը տարակուսելի դարձնելու աստիճան։ Գերմանիոյ այս մարտահրաւէրին հրաժարումը արդէն ցոյց կուտար բրիտանական ծովային գերակշռութեան անխախտութիւնը, ծովու վրայ նաւային չարժումներէ աւելի բան։

Կուգանք ի վերջոյ Տորմիղին երրորդ պաշտօնին, այսինքն Ձշնամի տորմիղին կործանման պարագային։ Կարգ մը ընդհանուր ծանօթութիւններ կը յուսանք Ձէ անտեղի չպիտի ըլլան հոս յիշել։ Որքան որ մեծ կրնան ըլլալ ծովու վրայ իշխելու հետևանքները, այս օգուտները չեն որ կը կազմեն վերջնական ու հաւաքական նպատակակէտը։ Այդ նպատակէտն է Ձշնամւոյն տորմիղը ծովերու վրայէն սրբել ու մաքրել։ Պէտք է սպասենք մինչև որ Ձշնամւոյն տորմիղ մայ մեզ, իսկ այդ պարագային պէտք է լաքագոյն յաղթանակը ցոյց տանք։ Էական ին այն է Ձէ երբ Ձշնամին տափուելու դուրս գայ, որքան գերակշիռ ալ ըլլայ, հոնու ու կենաց տագնապի մը առջև կրկայոյզ պիտի սպասէ իր սև ճակատագրին։ Գերակշիռ տորմիղի մը հաւասարՁշնամւոյն տորմիղը իր նաւահանգիստ ներուն մէջ գոմուսած, կաչկանդուած վիճակի մը գատապարտելէ աւելի բարձր իրէ կայ։ Նէլսըն 1804ին կը գրէր «Կը խնդրեմ Ձեր բարձրապատուութենէն իմացնելու ժողովրդեան Ձէ, Թուլօնի նաւահանգիստը երբէք իմ կողմէս չէ պաչարուած, ընդհակառակը Ձշնամւոյն ամէն առիթ չնորհեցի բաց ծով ելլելու, որովհետև հոն էր որ պիտի իրականանային մեր երկրին յոյսերն ու ակնկալութիւնները. վստահ եմ Ձէ մեր ժողովուրդը չպիտի յուսահատի» Բայց, այդ ինչպէ՞ս կարելի է եթէ Ձշնամին բաց ծով չելլէ իր տորմիղով։ Այն ատեն պէտք է սպասել մինչև իր ելլելը. միևնոյն ֆամանակ իր կարգ մը նախաչարժումներուն պէտք է յոյս ներշնչել։ Ձշնամին պիտի ուզէ յաղթահարել մեզ, իսկ մենք ևս պէտք է միջոցներ փնտռենք զինքը տապալելու։ Այսպիսի նաւային պատերազմի մը նմանը ընդհարձակօրէն բացատրուած կը գտնենք Մ. Ճ. Թըրսֆիլտի «Նաւային Ռազմագիտութիւն» անուն գրքոյկին մէջ։ Մ. Ճ. Թըրսֆիլտ կը գրէ.

«Պատերազմիկներէ տկարագոյնը պատերազմի սկիզբը իր տորմիղը ամրացնել նաւահանգիստներու մէջ պիտի պահէ. Զօրաւորն, թէև ստիպուած չէ, բայց կրնայ միևնոյնը ընել։ Երկու կողմերն ալ սակայն, իրենց Թորփիլակիրներն ու օգնական զրահաւորները բացը պիտի հանեն՝ որքան որ կարելի է իրարու վնասներ հասցնելու նպատակաւ։ Եթէ պատերազմիկներէն մին իր Թորփիլակիրները միւսէն առաջ գործի դնելու յաջողի. և եթէ այս պատերազմիկը զօրաւորն է. կարելի պիտի ըլլայ իրեն համար Ձշնամւոյն էն մօտակայ նաւահանգիստներուն վրայ, ուր զինեալ ուժեր բանտարկուած կը մնան, հակազդեցութիւն կատարել և գործնական ազդեցութիւն մը բանեցնել։ Իսկ եթէ տկարն է նախաչարժուն ցոյց տուողը, տենդային յարձակումներ պիտի փորձէ իր Ձշնամւոյն նաւահանգիստներուն դէմ և բացը գտնուող անոր նաւերուն վրայ։ ... Այսպիսի յարձակումներ կրնան արդիւնաւոր ըլլալ և նոյնիսկ պահ մը կրնան նաւային հաւասարակշռութիւնը խանգարելու երևոյթներ առնել. ինչպէս նաև տկարը խրախուսել որ բաց ծովային կռիւի մը մէջ նետուի։ Բայց զօրաւորին ուժերը պէտք է խիստ Թուլօրէն կառավարուին և տեղի տան նման դէպքերու։ Գերակշիռ ուժի մը առաւելութիւնները անագին են, իսկ եթէ այս գերակշռուժին միանայ նաև կորով, վճռականութիւն, նախաձեռնութիւն և տրամադրութեան արագութիւն, կը գտնայ ամենակարող Թորփիլակիրներու ծովապահութեան կարողութիւնը, և կամ տևական չարժականութիւնը սահմանափակ է։ Իրենց ածուխի մթերքը կարճ ժամանակէ երբ արագութեամբ կը գործեն։ Հետևաբար պէտք է միշտ յենակէտ մը ունենան իրենց մթերքը վերամարելու համար։ Գերակշիռ Ձշնամին ճշմարիտ է Ձէ միևնոյն զժուարութեանց ենԹակայ է, բայց որովհետև գերակշիռ է. Ձշնամւոյ Թորփիլակիրներու վրայ կրնայ յարձակումի գործել զրահաւորներով, ինչպէս նաև անոնց աջակից զրահաւորներուն վրայ։ Եթէ Թորփիլակիրներու խումբը մեկնի ածուխի պաչար առնելու, վերադարձին այլևս դժուար պիտի ըլլայ անոնց հմայար մասնակցիլ կռիւին ինչպէս դժուար էր բաժնուիլ կռիւէն։ Կորուստներու պիտոյն ենԹարկուին, անտարակոյս, երկու կողմերն ալ, բայց նորմեակ եթէ երկու կողմանց կորուստները հաւասար ըլլան, տկարը համեմատաբար պարտուած կը սեպուի քան մեծը»։

Շար. Թարգ. Ռ. Մ.

ՄԱՄՈՒԼ

ՔԷՕՁԼԻՒ կը գրէ.— Շէնքին դուրսի մասը ներքին մասերուն չի նմանիր։ Ֆրանսացիք ու անգլիացիք հակառակ որ կողք կողքի կը պատերազմին, իրենց միջև կարգ մը երկպառակութիւններ սկսած է ծագիլ։ Ըստ անգլիական տեսակէտին, այս բոլոր անյաջողութեանց առաջին պատճառը Ձրանսական բանակատարներու և սպայակոյտին գէշ յատակագիծներն են կըսուի Մինչ կողմէն լսած Ձրանսական տեսակէտին, կըսուի թէ պատերազմին մէջ Ձրանսացւոց այնչափ զոհասիրութեան հավասչան Անգլիայէ պէտք եղած չափ օգնութիւն ու գործունէութիւն ցոյց չէ տրուած, ու հետևաբար այս է պատճառը կարգ մը անյաջողութեանց։ Ձրանսացիք, անգլիական գաղթավայրերէ եկող զօրախումբերու համար առարկութիւններ կ'ընեն, ըսելով թէ զանոնք պէտք է ղրկել արևմտեան ռազմադաշտին վրայ քան թէ Եգիպտոս, ու այսպէս Ձրանսացիք չափազանց կը բարկանան։

Ձրանսացիք միևնոյն ժամանակ կը գանգատին անգլօ-Ձրանսական տորմիղին ցարդ գանգաղութեան ու աննպատ գործունէութեան մասին, հակառակ որ գերակշռութիւնը Անգլիացւոյն է կ'ըսուի ծովու վրայ։ Սակայն Անգլիացիք Ձրանսացւոց այս գանգատներուն առանց ուշադրութիւն կ'դարձնեն իրենց աղղութիւնը կ'հաստատեն։ Այսինքն ըսել կուզենք թէ, Անգլիացիք ու Ձրանսացիք թէև արտաքին երեւոյթով իրարու խիստ մօտ կ'երևան, բայց ատոնց ներքին մասերը չափազանց գէշ են։ Ձրանսացիք Անգլիացւոց ու Ռուսերուն մրանալնուն համար յիսուն միլիոն անգամ ձեռքերնին գլուխնուն կը զարնեն, և կը զղջան։ Այս երկու դաշնակիցներու միջև մօտ ապագայի մը մէջ անհամաձայնութեան ծագումը չատերու յոյսերը պիտի փարատէ... ինչպէս կըսեն բազմաթիւ կարգ մը հեռատես մարդիկ։

Վաղ. Վերջին Լուրեր

Աւստրօ հունգարական զեկոյց մը կը տեղեկացնէ թէ Տօնաեէչի սառոյցը, ընդմէջ աւստրիական ու ռուսական բանակներու սկսած կատաղի ճակատամարտը կը չարունակուի միշտ։

*** Վօլֆ կը զեկուցանէ թէ Ձրանսացիք դադրած են Նիւթօրթի չրջակայքը յարձակումներ փորձելէ։ Անկլօ-Ձրանսական զօրախումբեր Լա Պասէի չրջանքին մէջ մի քանի անգամ յարձակած են Ձշնամւոյն վրայ, բայց ետ մղուած են։ Այս ճակատամարտին միջոցին 600 մէքրնոց գերման խրամ մը գրաւած են։ Արկօնի մէջ գերմանք դանդաղօրէն կը յառաջանան։

*** Պերլինէ հեռահաս տեղեկութիւնները կուտան։ Արևելեան ու արևմտեան Բրաւսիաէ հասած վերջին հեռագիրներ կըսեն թէ կացութիւնը անփոփոխ կը մը-

նա Բուլղարիոյ մէջ. Ռուսեր փորձած են պատերազմական նոր գիծ մը հաստատել Գանիա և Նեապոլ գետերուն վրայ։

*** Հառաջ կը հեռագրեն որ Անգլիա պաշտօնապէս չ'ճանաչեր իտալական կառավարութեան ծանուցած է թէ ան ժամադիր է դիւանագիտական պատուիրակութիւն մը ղրկել Վաթիկան։

*** Գերլինի մէջ չրջող կարգ մը գրոյց ներու համաձայն կ'ըսուի թէ, Մալմօի մէջ իրար հանդիպող Շուէտական, Նորվեկեան ու Դանիական թագաւորները խիստ լուրջ որոշումներ առած են ընդդէմ Անգլիոյ։ Միևնոյն տեղեկութիւնը կ'ըսեն թէ ի մէջ այլոց որոշուած է նաև Սքանտինաւեան տէրութեանց պատկանող վաճառականական նաւերու հետ պատերազմական նաւեր ճամբայ հանել՝ զանոնք պաշտպանելու համար։

*** Ձեռնհաս աղբիւրէ հասած տեղեկութենէ հաստատ կ'ըսուի թէ Պիւլղարիոյ իշխանը մասնաւորապէս Հառաջ գացած է իտալական կառավարութիւնը համոզելու համար որ իր չէզոքութենէն դուրս ելլէ ու մասնակցի պատերազմին ինչպէս Գերմանիոյ։ Իտալիոյ վերջին չարժումները ցոյց կուտան թէ իշխան Պիւլղարի դիմումները բոլորովին ապարդիւն չեն մը նացած, ինչպէս կ'ըսեն Բարիզի ու Լոնտոնի դիւանագիտական չրջանակները։

*** Հառաջ կը հեռագրեն թէ հիւսիսային ռազմաղաչտէն «Թանին» թղթակիցը կը գրէ թէ ֆրանսացիք չնաչան վայրերու մէջ յարձակողականի ակսած են։ Ֆրանսական հրեանին էնի Շամբանեի և Վէյրէօնի մէջ կը գործէ։

*** Պաշտօնական չեկոյց մը կը նուցանէ. Այսօր, թշնամի նաւ մը իսկենաէրուեի հիւսիսային եզերքները ռմբակոծած է։ Այս ռմբակոծութեան միջոցին երեք ուղեր ապանուած են։ Ուրիշ չնաչան ռազմաղաչտերէ ոևէ կարևոր լուր չէ հասած։

*** Գերլինէ կը հեռագրեն թէ գերման բանակը սկսած է ուրբաթ օր ռմբակոծել ֆրանսական Արժանթիէր քաղաքը, խիստ կատաղութեամբ։ Քաղաքին չնաչան վայրերուն վրայ ինկած հզօրագոյն ռումբեր ահագին կորուստներ պատճառած են։

*** Գերլինէ հասած վերջին հեռագիրներ կ'ըսեն թէ, գերման նաւերու կողմանէ անգլիական եզերքներու ռմբակոծութեան հետևանքով յառաջ եկած կորուստները 20 միլիոն կը հաշուուին։

*** Գերլինէ կը հեռագրեն թէ, «Փոխանակ տը Լօզան» կ'իմանայ որ Անգլիոյ և ֆրանսայի միջև ծագող չնաչան անհամաձայնութիւնը օրըստօրէ կը սաստկանայ։

*** Գերլինէ կ'իմացնեն թէ. Եգիպտոսի Խեդիվը գերման մայրաքաղաքը հասած է։

*** Գահաճառին պատասխանը կարգացուած է երեսփոխանական ժողովին մէջ, ու գնահատուած։ Այսօր ևս (ըրէկ) պիտի կարդացուի Ն. Վեհափառ Սուլթանին առջև։

*** Երեսփոխանական ժողովն ու ձեռնակոյսը չնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են Օսմանեան բանակի և որմիզի սպայակոյտերուն։

*** կառավարութիւնը պիւտճէն յանձնած է երեսփոխանական ժողովոյ։

*** Մէտինէի մէջ, սուրբ պատերազմի մասնակցող կամաւորներուն թիւը 10000 կը հաչուուի։ Էմէվիւի մզկիթին մէջ Գուհրը Շէյիֆ կարդացուած է։ Այս առթով ուխտաւորութեան ներկայ գտնուած են բոլոր իւլէմաները, բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, նչանաւոր դէմքեր և ամբողջ բնակչութիւնը։ Նաև կրօնական ու հայրենասիրական ճառեր արտասանուած են։

*** Արթուինի երիտասարդները, այս քաղաքին օսմանեան բանակին կողմանէ գրաւման առթիւ, միացած են օսմանեան դաշին, պատերազմին մասնակցելով նոր արձանագրուղներ մեծ չուքով վեր բարձրացուցած են կարսի մէջ գտնուող այն դրօչակը, որ գործածուած էր վերջին ռուսօ-Քրքական պատերազմի միջոցին։

*** Ռուսական երեք փոխադրանաւեր որոնք Սերպիա ռազմամթերք ու ուտեստ տարած էին, իրենց վերադարձին ընկղմած են։

ՄԱՀԱԳՈՅԺ

ԱՅՐԻ ՏԻԿ. ՄԱՐԻՆՈՍ Յ. ԱԼԷՔՍԱՆԵԱՆ

[Ծանեալ մամուրեան]

Դժբաղդութիւնն ունեցանք կրօնցնելու մեր հօրաքոյրն Այրի Տիկին Մարինոս Ե. Ալէքսանեան որ ամուսնոյ մը տասնամեայ հիւանդութենէ ետք հրէկ կ'կնքէր իր մահկանացուն, խոր սուգի մատնելով իր զաւակներն ու ազգականները։

Ջ հաբերութեան, առաքինութեան և անձնուիրութեան ամբողջ կեանքի մը մարմնացումն էր որ կ'չիշատէր, գերիզմանի յուրտ հողին մէջ ընդմիշտ երթալ հանգստանալու համար։

Բոլորանուէր մայր մը, գուրգուրացող քոյր մը, իր կեանքն անցուցած է իր զաւակաց կրթութեան և զանոնք հրէշտակ ընելու միակ մտահոգութեամբ, հրաժարած աչխարհային ամեն տեսակ վայելքներէ, սակայն չէ կրցած լիուլի երջանիկ չլլալ և քանի մը տարի առաջ իր միակ հոգեհատոր աղչկան, դեռատի հարս, անակնկալ մահը բոլորովին ընկճած ու ջ'ցած էր այդ տունն և արիասիրտ մոր կազմուածքը և խոցած անոր սիրտը, այնպէս որ անտանելի դարձած էր կեանքն իրեն համար և կատարեալ տանջանք մը։

Եւ ահա կ'հասնի իր բաղձանքին և կ'երթայ միանալ անդենականին մէջ իր սիրտհատոր աղչկան։

Հանգիստ իր ոսկորներուն։

Տէր և Տիկին Մ. Ե. Ալէքսանեան, Տիարք՝ Զարեհ, Եդուարդ Ե. Ալէքսանեան, Այրի Տիկին Մ. Ե. Ճէլէպեան, Տէր և Տիկին Մարկոս Մամուրեան և Մ. Մամուրեան, Ա. Դաւիթ, Ե. Տէրվիշեան (Գահիրէ), Ե. Մէթէրիսեան, Պապաեան (Ամերիկա) Պ. Պաղտճեան ընտանիքները ցաւօք կ'ծանուցանեն

ԱՅՐԻ ՏԻԿ. ՄԱՐԻՆՈՍ Յ. ԱԼԷՔՍԱՆԵԱՆԻ

իրենց մօր, քրոջ, հօրաքրոջ, մօրաքրոջ, զոքանչին զառն Հարը որ տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի օր և որու յուղարկաւորութիւնն կատարուեցաւ երէկ, ազգականներու և բարեկամներու ներկայութեան։

Տեղական Լուրեր

ՆԱՀԱՆԳԱՑԻՆ Ընդհանուր ժողովոյ գումարումը որ տեղի պիտի ունենար այս չաբթու մէջ, ետաձգուած է մինչև որ կուսակալութեան զանազան պիտոյքի խնդիրները վերջանան։ Այս մասնաճիւղը ժողովը պիտի զրաղի հրաժարեալ անդամներու վերընտրութեամբ։

ՎԱՍՄ. Բահմի պէյի չանքերուն չընորհիւ յայտնի է թէ Պահրի Պապի մօտ հրէից գերեզմանատան տեղ բարձ ու հասարակաց պարտէզ մը պիտի կառուցուէր, ինչպէս նաև կարգ մը չքեղ ապարանքներ։ Այս առթիւ, երկուչաբթի օր տեղի ունեցաւ հրէից գերեզմանատան չէխարներու ու դամբաններու ժէմէրի մօտ փոխադրութեան արարողութիւնը։

Արարողութեան հակած է Բաքուհանապետը ինչպէս նաև մի քանի կրօնական ներ։ Նաև տմբողջ օրը բոլոր հրէաներ փակ պահեցին իրենց խանութները։ Պահրի Պապի մօտ գտնուող գերեզմանատունէն 15րդ դարու պատկանող տապանաքար մը գտնուած է, որ ով կը հաստատուի թէ հրէաներ նոյնիսկ Սպանիոյ վտարումին առաջ ալ Իզմիրի բնակիչները եղած են։

ԲԱՂԱՔԱԳԵՏՈՒԹԻՒՆԸ մեզ կը հաղորդէ հետևեալը.— Ինչպէս յայտնի է Քաղաքապետութիւնը կարգ մը վաճառականներէ վրայ տակացոյց որոշած է որոնցմէ առայիւ կարևորութիւն ունեցողներն են՝ միւրը, հացը, աղը, լուցկին և քարիւղը։ Հետևաբար քաղաքապետական պաշտօնեայք հրաման առած են նաև անոնց վրայ միչտ հսկել և անհնազանդ գրաւնուողներ տուգանքի ու պատժոյ ենթարկել։ Բայց խորհելով թէ միայն պաշտօնեաներ չպիտի բաւեն չահատակութեան առաջքը առնելու համար, ժողովրդեան կը ծանուցուի էն մօտ գտնուող ոստիկանատեղեկացնել եղելութիւնը, ան տատողները պատժելու համար։

ԿԸ ՏԵՂԵԿԱՆԱՆՔ թէ Իզմիր Գատապետ Չերկեսութզոյ ընդհանուր տնօրէն Մխիթար պէյ հաւրօգատ չինութեանց նախարարութեան պաշտօնատար կարգուած է։

ԱՅՍ Հինգշաբթի օր ի նպաստ օսմանեան կարմիր Մահիկի թէաթրը տ'Իսմիրնի մէջ մասնաւոր ներկայացումներ պիտի կատարուին թէ չարժանկարով և թէ մտի կատարուին թէ չարժանկարով և թէ մտի կատարուին թէ չարժանկարով և թէ մ